

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Noveller

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 352. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515385460768/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

- et andet rum end det opvarmede. – *lure*: tage sig en lur. – *Dennemand* (udt. dønnæ): fanden.
- 202 *Herrdsjogden*: se n.t.s. 124. – *Bolaxe* el. *Bolaxe*: kraftig tommersokse. – *Den er der virkelig*: Fortellingen er dog ikke historisk korrekt. – *selvanden*: frugtsommelig.
- 203 *Fædebur/et*: forrådskammer. – *Sandskyldige*: i sandhed skyldige. – *Jeg troer (..) at vi er i Hundedagene*: jeg tror, alle er fra forsandene; udtrykket kommer af, at man mente, der i hundedagene – 23. juli-23. august – var særlig risiko for, at hunde blev gale. – *Canope(en)*: lille sofa.
- 204 *Hieroglyfeme*: De første tyndninger afd. var dog fremlagt 1822 af den fr. orientalist J.Fr. Champollion. – *fæsteledigt*: om ejendom, som ikke er bortfæstet (dvs. livsværtigt overdraget til jordbruger mod visse ydelse, fx. hovedarbejde.) – *Eller(ne)*: mose med eilekrate. – *Sneppen*: se n.t.s. 25. – *den jyske Adel*: vedtog 1523 på Viborg Ting en undsigelse af kong Christian II; den blev overbragt kongen af rigsråden Mogens Munk. – *ansæd*: behagede.
- 205 *Sted*: stykke tiå. – *Colonibyerne*: hvor »kartoffelyskerne« (se n.t.s. 59) holdte til. – *Alhedens Kongeskov*: plantagen ved Haverdal, hvoraf den ældste del blev plantet 1790. – *Alen*: 1 a = 0,63 m.
- 206 *den (..) indviede Formular*: begravelsesritualets *Af jord er du kommet. / Til jord skal du blive. / Af jorden skal du igen opstå*. – *Tøft(en)*: uopdyrket jordstykke ved gård.
- 207 *overste Part i Mesterlektion*: sidste del af skolen inden studenteksamen. – *Hundedagferiem*: sommerferien (blev holdt i hundedagene, se n.t.s. 203).
- 208 *Pris*: om snustobak: dosis; så meget, som man kan tage med to fingre. – *Flint*: (flint)besse. – *Krudthorn*: beholder til krudt. – *Blyvand(e)*: øjenbadevand af blyeddike, destilleret vand og vinfind.
- 209 *ferste Pinsekedag (..) Hesthaven*: se n.t.s. 66. – *fej* (..): fortalte.
- 210 *Portefeuille*: dokumentmappe. – *attraperet*: pågrebet. – *Mattrap*: ca. 30 km syd Silkeborg. – *Aarevad*: i Stendalsgårdens plantage ca. 7 km. v.f. Aarsbjerg. – *Creatur*: dyr. – *forfære med*: behandle.
- 212 *Rørdrummens Søgesang*: se n.t.s. 14.

De tre Helligastener

Trykt første gang i *Dansk Folkekalender* for 1841 (1841). Optrykt i *Nye Noveller* (1843) og *GnV VI*. Om varianter: se *SSk XXVI*, 268f.

Omformning af et folkesagn, tidligere fortalt af B. i *jyske Røverhistorier* (i tidskriftet *Hæpen*, 1824, *SSk VI*, 143).

- 213 *Snabeshøj (..) Landstinget*: På Snabegaard (om stednavne, se kort s. 328) blev der holdt landstring indtil 1805. – *Torp*: her: lille landsby, bestående af enkelte gårde og huse udflyttet fra større landsby. – *Uanret*: Vandet –